

**Тарҷумаи
шарҳи форсии
шайх Солеҳи Сабзаворӣ
ба
забони тоҷикӣ**

Дафтари ҳифз ва нашри осори Мансури Ҳошими Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

الحمد لله
الذي هدانا لهذا
ما كنا لنهتدي لولا
هدى الله لنا

Дарси
чиҳилу дуввум

Ихтилофи мусалмонон (4)

Саҳ 142 то 145

Ихтилофи мусалмонон (4)

(أعوذ بالله من الشيطان الرجيم)

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و آله الطاهرين

Дар дарси кабли рӯшан шуд ки таъаллуқ ӯ адами таъаллуқ ба аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, меҳвари аслии ихтилофи мусалмонон аз баъди он Ҳазрат то ба имрӯз ва эҳтимолан то рӯзи қиёмат будааст ва бо ин васф, ақли салим бо таваҷҷуҳ ба нусуси Қуръони карим ҳукм мекунад ки Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бо он ҳама эҳтимоме ки ба ҳидоят ва саъодати умматаш дошта, нисбат ба чунин масъалаи хатир ва ҳассосе бетафовут ва хомӯш набуда бошад, балки дар бораи он рӯшангарихои лозимро анҷом дода бошад. Ин дар ҳоле аст ки мутаъассифона бештари мусалмонон аз дер боз дучори ин таваҳҳуми номаъкул будаанд ки он Ҳазрат дар ин бора бетафовут ва хомӯш буда ва ба истилоҳ дар бораи ҳукумат баъд аз худ васияте накарда ва бо онки дар бораи масоъили ба маротиб хурдтар ва камаҳмияттар аз ин изҳори назар фармуда, бидуни ҳеҷ изҳори назаре дар ин бора аз дунё рафта ва ба ин тартиб, уммати худро бо ҳазорон ибҳом ва ихтилофи хунин танҳо гузоштааст! Рӯшан аст ки ҳеҷ мусалмони мунсиф ва озодае чунин гумони бадеро ба Паёмбари худ наменпазирад, ҳар чанд бисёр ройиҷ ва машҳур бошад; Чароки чунин гумони баде бо ақли солим ва бо Қуръони карим созгор нест.)

Қадри мусаллам (яъне микдоре аз баҳс ки ҷо дорад бо илтизом ба ақли салим ва Қуръони карим, мавриди қабули ҳар мусалмонӣ воқеъӣ шавад) **ин аст ки он Ҳазрат, бе ҳеҷ ибҳоме** (чун бархӣ мепиндоранд ки он Ҳазрат чизҳое дар ин бора фармуда, вале сароҳати кофиро надорад ва мубҳам аст ва ба ҳамин далил, устозунал Мансур –ин мудофеъи Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам– таъкид дорад ки он Ҳазрат бе ҳеҷ ибҳоме), **чигунагии** (ташқил, интиқол ва идораи) **ҳукумат баъд аз худ ва таъаллуқ ӯ адами таъаллуқи он ба аҳли байташ** (ин суъоли аслии уматаш) **ро табиин фармудааст** (яъне қатъи назар аз инки он Ҳазрат ҳукумати баъд аз худро мутаъаллиқ ба аҳли байти худ ӯ мутаъаллиқ ба дигарон доништа, шакке нест ки таклифи онро маълум карда ва қабули

Ихтилофи мусалмонон (4)

ин воқеият, қадами аввал аст ки мусалмонон бояд барои расидан ба тафохум бардоранд); **Чароки ин мавзӯ** (яъне таъаллуқ ё адами таъаллуқи хилофат ба аҳли байти он ҳазрат), **асл ва меҳвари ихтилофи асҳоби ӯ дар замони ҳаёташ** (ба унвони намуна дар явмул хамис) **ва баъд аз ӯ** (ба унвони намуна дар Сақифаи банӣ Соъида) **буд; Бо таваҷҷуҳ ба инки гурӯҳе аз асҳоби ӯ монанди Салмони (Форсӣ), Абузари (Ғиффорӣ), Микдод (ибни Асвад), Аммор (ибни Ёсир) ва Зубайр (ибни Авом ки албатта баъдҳо тағйири мавзеъ дод ва низ Холид ибни Саъид ибни Ос ва Бурайдаи Асламӣ ва Убай ибни Каъб ва Ҳазимат ибни Собити зулшаҳодатайн ва Абулҳайсам ибни Тайҳон ва Саҳл ибни Ҳаниф ва Абу Аюби Ансорӣ ва Ҳузайфа ибни Ямон ва Қайс ибни Саъд ибни Убода ва Абдуллоҳ ибни Аббос ва бархӣ дигар), аҳли байти ӯро ба ҳукумат баъди ӯ аз дигарон (Ҳатто аз Абубақр, Умар ва Усмон) сазовортар медонистанд** (ва ба ҳамин далил, дар оғоз ҳозир ба байъат бо Абубақр нашуданд ва дар хонаи Алӣ ва Фотима таҳассун карданд) **ва гурӯҳи дигар аз асҳоби ӯ монанди Умар (ибни Хаттоб ки дар раъси ин гурӯҳ буд ва ба ҳамин далил, устозунал Мансур нахуст аз ӯ ном бурдааст), Абубақр (ибни Абӣ Қуҳофа), Абу Убайдаи (Қарроҳ) ва Солим (Мавло Абӣ Ҳузайфа ва бархӣ дигар), дар ин бора бо онон ҳамназар набуданд** (устозунал Мансур назар ба аҳаммияти ин нукта, манобеъи дасти аввал ва мадорики мӯътабари бисёреро барои он дар ҳомиши китоб зикр фармудааст ки ҷои ҳеҷ шакке барои ҳеҷ мусалмони мунсиф ва озодае боқӣ намегузорад ва аз рӯй ин ҳақиқат парда бар медорад ки бар хилофи тасаввури бисёрӣ аз авом, дар бораи хилофти Абубақр иҷмоъе дар миёни саҳоба вучуд надошт, балки ниҳояти ду дастагӣ вучуд дошт ва дастае аз онон мӯътақид ба хилофати аҳли байти Паёмбар буданд)¹ **ва ҳамин (ду дастагии саҳоба дар мавзеъи хилофат ё адами хилфати аҳли байти Паёмбар) асл ва меҳвари ду дастагии мусалмонон аз он ҳангом то кунун будааст. Аз инҷо доништа мешавад ки васияти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам табъан ва билиҷбор (яъне ба ҳукми зарурат), маътуф ба ҳамин мавзӯ ва дар ростии табиини он буда; Чароки**

1. Барои ошноӣ бештар бо ин ду гурӯҳ, нигоҳ кун ба: Абдурраззоқ, Ал-Мусаннаф, ҷ5, с439, 446, 447 ва 472; Ибни абӣ Шейбах, Ал-Мусаннаф, ҷ7, с615 Саҳеҳул Бухорӣ, ҷ8, с25, 26 ва 27; Ибни Қутайба, Ал-Имомату вал сиёсах, ҷ1, с16 то 20; Ториҳул Табарӣ, ҷ2, с443 ва 446; Ториҳул Яъқубӣ, ҷ2, с124; Ҷавҳарӣ, Аҳмад ибни Абдулазиз, Ал-Сақифа, с37 ба баъд, Ибни Абдулбир, Ал-Истеъоб, ҷ3, с974 ва 975; Ибни Асир, Ал-Комил фий торих, ҷ2, с325 ва 331; Абулфадол, Ал-Мухтасару фий ахборил башар, ҷ1, с156; Заҳабӣ, Тариҳул Ислоҳ, ҷ3, с5 ва 6.

Ихтилофи мусалмонон (4)

вазифаи он Ҳазрат (ба иқтизои Паёмбариаш ва бинобар амри Худованд ба ӯ дар Қуръон), **пешгирӣ аз ихтилофи миёни мусалмонон ва эҷоди имкон барои ҳалли он будааст** (қатъи назар аз инки амалан ба сабаби итоъати онон ҳал бишавад ё ба сабаби исёни онон ҳал нашавад. Ин истидлоли устозунал Мансур як истедлоли ақлӣ аст; Бо ин тақрир ки аз илм ба вучуди мавзӯ, илм ба вучуди ҳукм ҳосил мешавад; Бо таваҷҷуҳ ба инки бинобар қоъида, ҳеҷ мавзӯе нест магар инки ҳукми он дар Қуръон ва суннат омадааст); **Чунонки Худованд фармудааст: ﴿وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَيْكَ﴾** **<<Ва китобро бар ту нозил накардем магар барои инки ҳар чи дар он ихтилоф кунандро барояшон таъйин намой ва ҳидоят ва раҳмате барои гурӯҳе бошад ки имон меоваранд>>!** (Ин ояи шарифа сариҳ дар он аст ки вазифаи таъйини мавзӯоти мавриди ихтилоф миёни мардум бар ӯҳдаи Паёмбар аст ва агар мо имон дорем ки он Ҳазрат ба ҳамаи вазифаи худ амал карда, бояд имон дошта бошем ки ба ин вазифаи худ низ амал карда ва таъаллуқ ё адами таъаллуқи хилофат ба аҳли байташро сариҳан таъйин фармудааст.) **Бар ин асос, рӯшан аст ки он Ҳазрат, бар хилофи пиндори бадгумонон ба ӯ** (яъне аксари мусалмонон), **ин вазифаи худро бо таъйини чигунагии ҳукумат баъд аз худ ва таъаллуқ ё адами таъаллуқаш ба хонадонаш ки асл ва меҳвари ихтилофи умматаш буда, анҷом дода** (аст ва бояд пазируфт ва изъон кард ки дар ин ҷо ҳеҷ баҳсе нест. Баҳсе агар бошад дар ин аст ки мухтавои таъйини Паёмбар чи буда ва он Ҳазрат билохира хилофатро мутаъаллиқ ба аҳли байташ доништа ё надоништааст; Яъне асли судури ин таъйин аз он Ҳазрат мусаллам ва ғайри қобили тардид аст ва набояд мавриди ишқол ва муҷодилаи мусалмонон қарор гирад ва онон танҳо метавонанд бипурсанд ки он Ҳазрат чи назареро дар бораи ҷойгоҳи аҳли байташ пас аз худ эълон фармудааст? Ин суъоли бачо ва бисёр муҳимме аст ки устозунал Мансур бо шучоъат ва сароҳат ва бо така бар Қуръон ва суннати мутаваҷҷиҳ ва мавриди қабули ҳамаи мазоҳиби Исломи эълон медорад ва аз маломати маломатгаре ҳам наметарсад. Эшон мефармояд:); **Чунонки ба унвони намуна** (чун мавриди дигаре ҳам ҳаст ва маҳдуд ба ҳамин як маврид нест), **пеш аз даргузашти худ, дар мавотин ва ба анҳои мухталиф** (масалан дар Тоъиф, Арафа ва Ғадири Хум ва бо алфозу ибороти гуногун) **фармудааст: ﴿أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي أَوْشَكُ أَنْ أَدْعِيَ فَأَجِيبَ﴾**

1 . Наҳл/ 64.

Ихтилофи мусалмонон (4)

وإني مسؤولٌ وأنتم مسؤولون فإني تاركٌ فيكمُ الثقلين خليفَتين كتابَ اللهِ وعترتي أهل بيتي إن تمسَّكْتُم بهما لن تضلُّوا بعدي
 «**Эй мардум!** فانظروا كيف تَخْلُفُونِي فِيهِمَا وَإِنِّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ نَبَأِي بِذَلِكَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ»
Ман наздик шудааст ки фаро хонда шавам пас иҷобат кунам (яъне аз дунё биравам), **дар ҳоле ки ман масъулам ва шумо низ масъул ҳастед** (яъне ман ба унвони Паёмбари шумо ва шумо ба унвони уммати ман, ҳар ду нисбат ба сарнавишти шумо масъул ҳастем ва ман масъулам ки иблог кунам ва шумо масъулед ки бипазиред ва амал кунед); **Пас ман дар миёни шумо ду гаронмояе** (ду чизи бисёр муҳим ва арзишманд) **ро ба унвони халифа боқӣ мегузорам:** (яъне бар ҳилофи тасаввури бадғумонон, ба фикри баъд аз ҳудам ҳастам ва бидуни таъйини халифа аз миёни шумо намеравам) **Китоби Худо ва итратам** (яъне зуррияам) **ки аҳли байтам** (яъне хонадонам) **ҳастанд, ҳаргоҳ** (барои шинохти ҳақ) **ба он ду тамассук чӯйед** (ҳамон тавр ки дар замони ман, ба китоби Худо ва ба ман тамассук меҷӯйед) **ҳаргиз пас аз ман гумроҳ нахоҳед шуд** (ҳамон тавр ки дар замони ман гумроҳ намешудед), **пас бингаред ки пас аз ман бо он ду чи мекунад** (яъне ба тамассук ба он ду эҳтимом дошта бошед) **ва он ду ҳаргиз аз ҳам ҷудо намшаванд** (яъне бо ҳам таъоруз пайдо намекунад) **то он гоҳ ки назди ҳавз бар ман ворид шаванд, Борикбини огоҳ** (яъне Худованди баландмартаба) **манро ба ин хабар додааст>>!**
Ин ҳадис бисёр муҳим ва бунёдин ки (ошкор дар наздикии даргузашти Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам –яъне ҳамон замоне ки лозим буд– содир шуда ва сарнавишти уммати Ислом баъд аз он Ҳазратро ба беҳтарин ваҷҳи мумкин таъйин карда ва ҳамаи алфоз ва ибороташ дар камоли итқон ва вузуҳ аст) **ба <<Ҳадиси сақалайн>> маъруф аст ва бар вучуби тамассук ба итрат** (яъне зуррия) **ва аҳли байти** (яъне хонадони) **он Ҳазрат дар канори Қуръон** (ба унвони мубаййини он бо таваҷҷуҳ ба ибороти «كِتَابُ اللَّهِ وَ عِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي» ва замоъири мусанно дар ҳамаи маворид) **ва ҳилофат** (бо таваҷҷуҳ ба ибороти «فَإِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ» ва лафзи «خَلِيفَتَيْنِ») **ва таъъан ҳокимияти онон баъди он Ҳазрат** (ки натиҷаи қаҳрӣ ва лозимаи ҳилофати онон барои он Ҳазрат аст) **аз ҷониби Худованд** (бо таваҷҷуҳ ба ибороти <<Борикбини огоҳ манро ба ин хабар додааст>>), **далолат дорад, бо мазомини мушобе** (ва алфози мутафовит), **тавассути беш аз си тан аз асҳоби он Ҳазрат** (ки устозунал Мансур ба понздаҳ тан аз бузургони онон ишора фармуда), **монанди Салмони Форсӣ¹, Абузари**

1 . Ибни Укда, Ал-Вилоях, с194.

Ихтилофи мусалмонон (4)

Гиффорӣ¹, Абу Саъиди Худрӣ², Зайд ибни Арқам³, Чобир ибни Абдуллоҳи Ансорӣ⁴, Ҳузайфа ибни Усайд⁵, Зайд ибни Собит⁶, Абдуррахмон ибни Авф⁷, Саъд ибни Абӣ Ваққос⁸, Чубайр ибни Мутъим⁹, Умми Салама¹⁰, Абу Рофеъ¹¹, Абу Ҳурайра¹², Замура¹³, Абдуллох ибни Ҳантаб¹⁴ ва дигарон,¹⁵ барои даҳо тан аз тобиён (ки устознал Мансур ба даҳ тан аз машоҳири онон ишора фармуда) монанди Мусъаб ибни Абдуррахмон (д.64қ),¹⁶ Муслим ибни Сабих (д.100қ),¹⁷ Умар ибни Муслим (д.101қ),¹⁸ Омир ибни Восилах (д.110қ),¹⁹ Атият ибни Саъд (д.111қ),²⁰ Хабиб ибни абӣ Собит (д.119қ),²¹ Қосим ибни Ҳассон,²² Ҳасин ибни Сабурах,²³ Язид ибни Ҳаён,²⁴ Алӣ ибни Рабияъ²⁵ ва дигарон, барои шумори фаровоне аз атбоъи тобиён (ки номҳои

- 1 . Ибни Уқда, Ал-Вилоях, с193; Суанул Тирмизӣ, ч5, с327.
- 2 . Ибни Саъд, Ал-Табақотул кубро, ч2, с194; Муснади ибни Чаъд, с397; Муснади Аҳмад, ч3, с14, 17 ва 59; Ибни абӣ Осим, Китобул суннах, с629; Муснади абӣ Яъло, ч2, с297.
- 3 . Муснади Аҳмад, ч4, с366; Суанул Дорамӣ, ч2, с431; Саҳеҳул Муслим, ч7, с122; Нисой, Фазоилул саҳоба, с15; Ҳаму, Ҳасоъису амирул муъминин, с93; Саҳеҳ ибни Ҳузайма, ч4, с63.
- 4 . Суанул Тирмизӣ, ч5, с327; Табаронӣ, Ал-Муъҷамул авсат, ч5, с89.
- 5 . Ибни Мухаллад, Мо рувия фил ҳавзи вал кавсар, с88; Суанул Тирмизӣ, ч5, с327; Табаронӣ, Ал-Муъҷамул кабир, ч3, с67 ва 180; Ҳейсамӣ, Маҷмаъуз-завоъид, ч10, с363; Ибни Асокир, Ториҳу Мадинаи Димишк, ч42, с219.
- 6 . Ибни абӣ Шейба, Ал-Мусаннаф, ч7, с418; Ал-Мунтахаб мин муснади абд ибни Ҳамид, с108; Ибни Мухаллад, Мо рувия фил ҳавзи вал кавсар, с137; Муснади Аҳмад, ч5, с182 ва 189; Ҳейсамӣ, Маҷмаъуз-завоъид, ч1, с170.
- 7 . Ибни абӣ Шейба, Ал-Мусаннаф, ч7, с498; Муснади абӣ Яъло, ч2, с165; Ҳокими Нешобурӣ, Ал-Мустадрок, ч2, с120; Ҳайсами, Маҷмаъуз-завоъид, ч9, с163.
- 8 . Ториҳул Яъқубӣ, ч2, с109 дар зимни ривояти Хутбатул Видоъ.
- 9 . Ибни абӣ Осим, Китобул сунна, с613.
- 10 . Ибни Уқда, Ал-Вилоях, с244.
- 11 . Ҳамон, с224.
- 12 . Ибни Уқда, Ал-Вилоях, с206; Ҳейсамӣ, Маҷмаъуз-завоъид, ч9, с163.
- 13 . Ибни Уқда, Ал-Вилоях, с227.
- 14 . Ҳейсамӣ, Маҷмаъуз-завоъид, ч5, с195; Ибни Асийр, Усадул ғобах, ч3, с147.
- 15 . Ниғох кун ба: Ибни Уқда, Ал-Вилоях, с196 ва 197 ва 245.
- 16 . Ҳокими Нешобурӣ, Ал-Мустадрок, ч2, с120.
- 17 . Ҳамон, ч3, с148.
- 18 . Муснади Аҳмад, ч4, с366; Саҳеҳ Муслим, ч7, с122.
- 19 . Нисой, Фазоилул саҳоба, с15; Ҳаму, Ал-Суанул кубро, ч5, с45; Ҳокими Нешобурӣ, Ал-Мустадрок, ч3, с109; Ибни Асокир, Ториҳул Мадинаи Димишк, ч42, с216. Албатта бархӣ ўро аз саҳоба шумурдаанд (Ниғох кун ба: Ибни Саъд, Ал-Табақотул Кубро, ч6, с64).
- 20 . Муснади Аҳмад, ч3, с14 ва 17.
- 21 . Суанул Тирмизӣ, ч5, с328.
- 22 . Муснади Аҳмад, ч5, с181 ва 189.
- 23 . Муснади Аҳмад, ч4, с366; Саҳеҳ Муслим, ч7, с122.
- 24 . Муснади Аҳмад, ч5, с182; Суанул Дорамӣ, ч2, с431, Нисой, Фазоилул саҳоба, с22.
- 25 . Табаронӣ, Ал-Муъҷаматул Кабир, ч5, с186.

Ихтилофи мусалмонон (4)

бархӣ аз онон дар силсилаи асноди ин ҳадис омада), **барои аъозими мусалмонон ки дар миёни онон машоҳире чун Сулаймон ибни Мехрон (Аъмаш) (д.148к), Захир ибни Ҳарб (д.234к), Абубакр ибни абӣ Шайбах (д.235к), Исҳоқ ибни Роҳувей (д.238к), Аҳмад ибни Ханбал (д.241к), Сӯфиён ибни Вакиъ (д.247к), Абдуллоҳ Дорамӣ (д.255к)¹** (ки ҳамагӣ аз аъиммаи ҳадис дар миёни аҳли суннат ва ҷамоъат ҳастанд) **ва низ соҳибони сихоҳи (ситтаи) мӯътамид (яъне мавриди вусуқ ва эътимод) дар миёни мусалмонон, монанди Муслим (д.261к), Тирмизӣ (д.279к) ва Насоъӣ (д.303к), дида мешаванд, ривоят шудааст ва бисёрӣ аз аъиммаи ҳадис (дар миёни аҳли суннат ва ҷамоъат) монанди Табарӣ (д.310к), Маҳомилӣ (д.330к), Ҳоким (д.405к), Заҳабӣ (д.748к), Ибни Касир (д.774к), Ҳейсамӣ, (д.807к), Суютӣ (д.911к), Мановӣ (д.1031к) ва муъосироне монанди Албонӣ (ки дидгоҳҳои риҷолӣ ва ҳадисшиносонаш мавриди эътино ва қабули олимони ҷаҳони Ислом аст) (д.1420к)², ба сихҳати он тасриҳ кардаанд, балки аз бархишон иҷмоъ бар сихҳати он нақл шуда (ба ин маъно ки муҳолифе барои сихҳати он шинохта нест)³ ва бо ин авсоф, сихҳати он (монанди сихҳати аҳбори воҳид аз занниёт нест, балки) аз яқиниёт аст; Зеро аз як сӯ дар мувофиқати комил бо ҳукми ақл ба зарурати насби ҳокимоне аз ҷониби Худованд ва муъаллимоне барои кулли Ислом пас аз Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам аст (ки дар мабҳаси <<Имкони иқомаи кулли Ислом>> аз баҳши <<Зарурат ва имкони бозгашт ба Ислом>> исбот шуд), дар ҳоле ки ҷойгузине барои он аз он Ҳазрат ривоят нашуда (яъне ақлан лозим аст ки ҳадисе дар ин бора аз он Ҳазрат ривоят шуда бошад, вале амалан ҳадисе ҷуз ин аз он Ҳазрат ривоят нашуда) ва дар сурати адами сихҳати он, адами насби (ҳоким аз ҷониби Худованд) ва интифоъи ҳукумати Худованд лозим меояд ки муҳол аст (ва табъан вақте лозим муҳол аст, малзум ҳам муҳол аст ва бо ин васф, чорае ҷуз саҳиҳ донишгани ин ҳадис нест) ва аз сӯи дигар, ровиёни он дар ҳар табақа (яъне ҳар насл) ба теъдоде ҳастанд ки табонии онон бар кизб (яъне ҷаъли ин ҳадис ё ғалат дар он) муҳол аст**

1. Нигоҳ кун ба: Арбоби манобеъи мазкур дар боло ва шуюхашон.

2. Албонӣ, саҳеҳ сунаул Тирмизӣ, ҷ3, с543 ва 544; Ҳаму, Зилолул ҷаннат фий таҳриҷи сунна, с337.

3. Барои огоҳии бештар дар ин бора, ручӯ кун ба: Вашнавӣ, Ҳадисул сақалайн, шарҳи Муҳаммад Воизодаи Хуросонӣ, Ал-Мӯъҷамул олами литтақриби байнал мазоҳибул Исломия.

Ихтилофи мусалмонон (4)

(зеро ин ҳама саҳобӣ ва тобеъӣ ва тобеъи тобеъӣ ва фақиҳ ва муҳаддис ки бархишон ҷудо аз бархӣ дигар ва чи басо муҳолифи якдигар будаанд, ба сурати яксон дурӯғ ё ғалатеро муртакиб намешаванд) **ва ин далолатӣ ақлӣ бар судури он аз Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам дорад** (бо таваҷҷуҳ ба инки мутаботирот аз ҷумлаи яқиниёти ақлӣ ҳастанд ва ҳуҷҷати онҳо зарурӣ ва мусаллам аст). **Бо ин васф, моро бо касоне** (аз мутаъассибони газзофағӯй ва беинсоф) **ки** (эҳёнан) **дар судури он аз Паёмбар саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам тардид мекунад, мучодилае нест** (яъне баъд аз исботи тавотури ин ҳадис, дигар бо тардид кунандагон дар судури он аз Паёмбар баҳсе надорем); **Зеро бештари онон аз касоне ҳастанд ки ба ҳуҷҷати ақл этиқоде надоранд** (ва танҳо дар пайи дифоъ аз мазоҳиби худ аз тариқи таҳаккум ва сафсата ҳастанд) **ва мучодила бо чунин касоне, монанди мучодила бо баҳъим** (яъне чаҳорпоён) **аст!** (Рӯшан аст ки ҳеҷ инсонӣ оқиле бо чаҳорпоён мучодила намекунад; Чароки бефоида аст. Бархӣ аз ин «أُولَئِكَ» **«كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ**» касоне ҳастанд ки бидуни таваҷҷуҳ ба тавотури ин ҳадис ва вуруди он дар сихоҳ ва масониди мӯътабар мегӯянд Паёмбар нафармудааст: <<Китобаллоҳ ва итратӣ аҳли байтӣ>>, балки фармудааст: <<Китобаллоҳ ва суннатӣ>>! Дар ҳоле ки <<Китобаллоҳ ва суннатӣ>> як ривояти бисёр заъиф ва ғариб аст ки дар ҳеҷ як аз сихоҳ ва масониди мӯътабар наёмада, балки танҳо Молик ибни Анас ба сурати мурсал яъне бидуни санад дар китоби Ал-Муватаи худ оварда ва шохиди он яке ривоеъи Ҳоким дар Ал-Мустадрок [ҷ1, с93] аз тариқи Исмоил ибни Абӣ Увайс хоҳарзодаи Молик аст ки ричолшиносоне монанди Яҳё ибни Маъин, Насоъӣ ва дигарон ӯ ва падарашро заъиф, балки каззоб ва дузди аҳодис ва ҷоъили онҳо доништаанд ва дигарӣ ривоеъи Ҳоким дар Ал-Мустадрок [ҷ1, с93] аз тариқи Солеҳ ибни Мӯсои Талхӣ аст ки ричолшиносоне монанди Яҳё ибни Маъин, Ҷаузҷонӣ, Абӣ Ҳотам, Бухорӣ, Насоъӣ ва дигарон ӯро бисёр заъиф ва мункарул ҳадис ва матрукул ҳадис доништаанд ва дигарӣ ривояти Ибни Абдулбир дар Ал-Тамҳид [ҷ24, с331] аз тариқи Касир ибни Абдуллоҳ аст ки ричолшиносоне монанди Яҳё ибни Маънин, Ибни Ҳанбал, Абу Довуд ва дигарон ӯро бисёр заъиф, балки аз каззобон ва ҷоъилони ҳадис доништаанд ва ҳуди Ибни Абдулбир ки аз ӯ ривоят карда низ гуфтааст ки ҳамагон бар заъфи ӯ иҷмоъ доранд ва дигарӣ ривояти Қозӣ Аёз дар Ал-Илмоъ аз тариқи Сайф ибни Умар аст ки аз каззобон ва ҷоъилони машҳур аст ва бархӣ ӯро ба зиндиқа муттаҳам

Ихтилофи мусалмонон (4)

кардаанд ва бо ин васф, возеҳ аст ки ривоёти <<Китобаллоҳ ва суннатӣ>> ривоятӣ ҷаълӣ ва ботил аст ки бархӣ навосиби мунҳариф дар баробари ривояти мутавотир ва машхури <<Китобаллоҳ ва итратӣ аҳли байтӣ>> сохтаанд, ғофил аз онки агар ин ривояти ҷаълӣ ва ботил, саҳиҳ ҳам бошад ҳеҷ таъорузе бо ривояти <<Китобаллоҳ ва итратӣ аҳли байти>> надорад; Чароки итрат ва аҳли байти Паёмбар таъйин кунандагони суннати он Ҳазрат ҳастанд ва амри ба тамассук ба онон ба эътибори тамассуки онон ба суннати он Ҳазрат аст. Инно Лиллоҳ ва инно илайҳи рочиъун. Ба ростӣ чаро бархӣ мусалмонон вақте бо ҳадиси мутавотир ва қатъӣ аз Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам рӯ ба рӯ мешаванд ки бо мазҳабашон созугор нест, ба ҷои инки мазҳабашонро ислоҳ кунанд, ба тардид дар ҳадиси мутавотир ва қатъӣ ё таъвили он рӯй меоварнад?! Магар инҳо худро <<Аҳли суннат>> наменоманд?! Пас чаро ба ҷои <<Суннат>>, аз мазҳаби худ табаъият мекунанд?! Бо ин васф, оё беҳтар набуд ки худро <<Аҳли мазҳаб>> меномиданд, на <<Аҳли суннат>>?! Магар онки манзурашон аз <<Суннат>>, суннати имомони мазоҳиб бошад, на суннати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам! Аз инҷо доништа мешавад аҳли суннати воқеъӣ касоне ҳастанд ки ба китоби Худо ва итрати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам тамассук меҷӯянд, на касоне ки ба китоби Худо ва Абу Ҳанифа ё китоби Худо ва Молик ибни Анас ё китоби Худо ва Шофеъӣ ё китоби Худо ва Ибни Ҳанбал ё китоби Худо ва Ибни Таймия тамассук меҷӯянд; Чароки ҳар чанд ҳамаи ин имомони мазоҳиб олим ва мӯҳтарам буданд, вале суннати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, вучуби тамассук ба китоби Худо ва итрати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам аст, на тамассук ба китоби Худо ва ин олимони мӯҳтарам. Бо ин васф, ман таъачҷуб мекунам аз касоне ки ба суннати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам дар бораи баланд кардани риш ва кӯтоҳ кардани сибил ва истифода аз ҷӯби мисвок ва муқаддам доштани пой чап дар вуруд ба ҳоҷатхона ва пой рост дар хуруҷи аз он ва монанди инҳо, бисёр аҳмият доранд, вале суннати мутавотир ва қатъии он Ҳазрат дар бораи мавзӯи ҳаётӣ ва бунёдине монанди зарурати тамассук ба китоби Худо ва итрати Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва салламо ба ҳеҷ меингоранд ва зеро по мегузоранд ва ҳатто бидъат мешуморанд!!! Ин аҳли бидъат гумон мекунанд ки аҳли суннат будан ба ном аст ё ҳар кас мӯътақид ба хилофати ҷаҳор халифа ва марҷеъияти яке

Ихтилофи мусалмонон (4)

аз чаҳор имом яъне Абу Ҳанафа, Молик, Шофеъӣ ва Ибни Ҳанбал бошад, аҳли суннат мешаванд ва ҳар кас мӯътакид ба хилофати дувоздаҳ халифа ва марҷаъияти итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бошад, аҳли бидъат мешавад! Дар ҳоле ки вақте ба дур аз мавоғеъи шинохт ва безътино ба бозихои мазҳабӣ, ба китоби Худо ва суннати мутавотир ва қатъии Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам дар рӯшанойии ақли салим мурочиъа мекунем, мебинем ки ҳақиқат бар акс аст ва эътиқод ба хилофати чаҳор халифа ва марҷаъияти яке аз чаҳор имом, ҳеҷ асле дар Ислоҳ надорад ва бидъатӣ ошкор аст, ба ин маъно ки ба эътирофи худӣ инон, бидуни нассе аз ҷониби Худо ва пас аз даргузашти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ҳодис шуда, вале эътиқод ба хилофати дувоздаҳ халифа ва марҷаъияти итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам мубтанӣ бар китоби Худо ва суннати мутавотир ва қатъии Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам аст ки инон худ онро дар сихоҳ ва масониди худ мебинанд ва нодида мегиранд! Инҷост ка бояд ба Худо панох бибарем аз ҷаҳл, тқлид, аҳвоъи нафсонӣ, таъассуб ва такаббур ки Исломо баракс карда, то ҳадде ки суннатро бидъат ва бидъатро суннат ҷилва додааст! Вале аз ин аҷибтар он аст ки бархӣ шайтонҳо ба мо мегӯянд: Ин ҳарфро назанед; Чароки ин ҳарфи шиъаён аст ва онҳоро хушҳол мекунад! Охир эй аҳмақҳо! Ба мо чи марбут аст ки ин ҳарфи чи касе аст ва чи касеро хушҳол мекунад?! Худо ба кори бандагонаш огоҳтар аст ва ҳар касеро ба натиҷаи амалаи хуб ва бадаш мерасонад. Мо тобеъи китоби Худо ва суннати мутавотир ва қатъии Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам ҳастем ва коре ба шиъа ва сунниаш надорем! Мо тобеъи далил ҳастем, на тобеъи мазоҳиб! Далил дар ҳар мавзӯе бо ҳар касе буд, мо дар он мавзӯ бо он кас ҳастем; Хоҳ шиъа бошад ва хоҳ суннӣ! Далил ки шиъа ва суннӣ надорад! Мо таслими Худо ва Паёмбараш ҳастем ва аҳмияте намедихем ки моро шиъа бидонанд ё суннӣ! Бал агар моро кофир ва мушрик ҳам бидонанд ки иттифонак меноманд, мо сар аз фармони Худо ва Паёмбараш намепечем! Баҳадулиллоҳ мо аҳмақ нестем ки охирати худро бар сари ин бозихои мазҳабӣ бигзорем ва ба хотири лачочат ё адоват бо як гурӯҳ, ҳудамонро ҳалок кунем! Мо тобеъи ҳақ ҳастем; Ҳоло ҳар кас аз тобеъи ҳақ будани мо хушҳол мешавад хушҳол бошад ва ҳар кас аз тобеъи ҳақ будани мо нороҳат мешавад нороҳат бошад, балки аз нороҳатӣ диқ кунад ва бимирад! Магар дин ҷои ин қабил

Ихтилофи мусалмонон (4)

мулоҳизоти мазҳабӣ аст?! Магар оташ бо касе таъориф ё рӯдарбостӣ дорад?! Агар шиъаро ҳам дар он бияндозанд месӯзонад ва агар сунниро ҳам дар он бияндозанд месӯзонад! Лизо шумо моро бо ин музаҳрафоти худ фиреб надихед ки мегӯйед ин ҳарфи шиъаён аст ва онҳоро хушҳол мекунад! Вонгаҳе кучо онҳоро хушҳол кардааст?! Феълан ки бузургтарин душманони устозунал Мансур аз ҳамин шиъаён ҳастанд ва он қадар ки инҳо бо ин бузургвор душманӣ мекунад, дигарон намекунад! Шумо бубинед дар Эрон чиҳо карданд бар зидди ин валии Худо! Чи андоза матолиби кизб навиштанд бар зидди эшон ва тавҳин ва ифтиро мунташир карданд! Чи андоза тариқи иртиботии эшон бо мардумро маҳдуд ва масдуд карданд ва чи андоза ёрон ва дӯстдорони эшонро гирифтанд ва ба банд кашиданд! Оё инҳо ки чунин корҳое карданд, аҳли суннат буданд?! На, балки ба истилоҳ шиъаён буданд! Пас ин иддаё ки мавзеъи мо шиъаёнро хушҳол мекунад, бар хилофи воқеъияти маҳсус ва берунӣ аст. Иллаташ ҳам он аст ки шиъаёни кунунӣ ҳеҷ пайванди қобили таваҷҷуҳе бо итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам надоранд ва то ҳадди зиёде аз ақоид ва аъмоли онон бегонаанд. Инҳо агар ба ростӣ шиъаи итрат ва аҳли байт буданд бо даъват кунандаи ба сӯй онон ин гуна бархурд намекарданд! Инҳо шиъаи фуқаҳо ва марочеъи худ ҳастанд на шиъаи итрат ва аҳли байт; Ҳамон тавр ки дигарон шиъаи Абу Ҳанифа, Молик, Шофеъӣ, Ибни Ҳанбал ва Ибни Таймия ҳастанд ва бо ин васф, фарқе миёни шиъа ва суннӣ нест! Ба ҳар ҳол, ҳамон тавр ки касе бо ном аҳли суннат намешавад, бо ном шиъа ҳам намешавад; Чунонки устозунал Мансур хитоб ба ҳар ду фармудааст: «أَخَذْتُمُ الْأَسْمَاءَ وَتَرَكْتُمُ الْمَعَانِيَ»; <<Асомиро гирифтаед ва маъониро во гузоштаед>> [Гуфтори 38]! Лизо инсоф он аст ки зуҳури устозунал Мансур нифоқи ҳар ду гурӯҳро ошкор карда ва нифоқи ин шиъаёни дуруғинро ҳам ошкор кардааст. Шумо бубинед аз миёни ин ҳама муддаъии ташаъбуи итрат ва аҳли байт, чанд нафар даъвати Мансур ба сӯй Маҳдиро иҷобат кардаанд ва ба ӯ пайвастаанд?! Бештари онон мисли кабк сари худро дар барф фуру бурдаанд ва фарёдҳои ин даъват кунандаи ба сӯй Маҳдиро нашунида мегиранд ва бисёришон низ тамоми қад дар баробари ӯ истодаанд ва аз ҳеҷ зулм ва иноде нисбат ба ӯ худдорӣ намекунад! Ин шаёдҳои дағалбоз агар дар иддаёи худ содиқ буданд, ҳамакун Маҳдӣ зоҳир буд, вале аксари инҳо дурӯғ мегӯянд ва бо номи итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, якдигарро мечопанд ва саргарм

Ихтилофи мусалмонон (4)

мекунад! Имрӯз итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, асбоби саргармӣ ва равнақи касб ва кори ин шиъаён шудаанд! Шиъаи итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам, Салмон ва Абу Зар ва Имрон ва Микдод буданд, на ин бадбахтҳои гумроҳ ки ҳеҷ чизашон ба итрат ва аҳли байти Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам намоишад! Ҳоло ба фарз ки ин тоъифа хушхол ҳам бишаванд! Оё барои инки инҳо хушхол нашаванд, мо по бар рӯй суннати мутаботир ва қатъии Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам бигзорем ва ба ҷаҳаннам биравем?! Ин дигар чи истидлоли аҳмақонае аст?! Возеҳ аст ки ақли салим чунин чизеро иҷоза намедихад ва Қуръони карим ҳам аз он наҳй мекунад ва мефармояд: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ۚ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا ۚ اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ [Нисоъ/ 135]; <<Эй касоне ки имон овардед! Қиём кунандагони барои Худованд ба адолат бошед ва душманӣ бо гурӯҳе шуморо накашонанд ба инки адолат наварзед, адолат варзед ки он ба такво наздиктар аст ва аз Худованд битарсед ки Худованд ба ҳар чи мекунед огоҳ аст>>. Лизо мо бояд бидуни эътино ба хушоянд ва бадоянди ин мазҳаб ва он мазҳаб, аз Расули Худо саллаллоҳу алайҳи ва олиҳи ва саллам табаъият кунем ва ба итрати ва аҳли байташ дар канори китоби Худо, мутамассик шавем то мутобик бо ваъдаи он Ҳазрат ҳидоят ёбем ва гумроҳ нашавем.

Идомаи даср бошад барои ҷаласи баъд Ин Шоъ Аллоҳ.

و السلام عليكم و رحمت الله

Бо наҳзати

«Бозгашт ба Ислам»

ошино шавед.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтарӣ ҳифз ва нашри осори Мансури Ҳошими Хуросонӣ ҳафизахуллоҳ таъоло

* Лутфан бар рӯй линки мавриди назари худ клик кунед.

Линки мавриди назари худ

Сайти Facebook

Сайти Google Plus

Сайти Telegram